

Η Μάλτα και το νησί Γκόζο

Ημερομηνίες αναχώρησης: 10/11

Πρόγραμμα

1η ημέρα: Αθήνα - Βαλέτα

Άφιξη στο αεροδρόμιο της Μάλτας. Η Δημοκρατία της Μάλτας, βρίσκεται νότια της Σικελίας και περιλαμβάνει, συνολικά, 7 νησιά. Από αυτά, μόνο τα τρία μεγαλύτερα κατοικούνται (Μάλτα, Γκόζο, Κομίνο). Στη Μάλτα, που είναι και το μεγαλύτερο νησί απ'όλα, βρίσκεται η πρωτεύουσα της χώρας, η Βαλέτα. Η Βαλέτα χτίστηκε εξ ολοκλήρου από τους Ιωαννίτες Ιππότες τον 16ο και 17ο αιώνα και δημιουργήθηκε από αριστοκράτες για αριστοκράτες. Με μια πρώτη βόλτα στην πόλη, αυτή ακριβώς την αίσθηση θα αποκομίσουμε. Σήμερα υπάρχουν 32 τίτλοι ευγενείας. Η δε ιστορία των τίτλων αυτών άρχισε από τον μεσαίωνα, όταν τα νησιά κυριαρχούνταν διαδοχικά από διάφορα βασίλεια: γαλλικά, γερμανικά, ισπανικά και αραβικά. Οι Ιωαννίτες έφτασαν στην περιοχή μετά την κατάληψη της Ρόδου από τους Οθωμανούς το 1552. Συγκεκριμένα, τα νησιά είχαν παραχωρηθεί στο Τάγμα το 1530, από τον Κάρολο 5ο, αυτοκράτορα της Ισπανίας. Όταν οι ιππότες έφτασαν στη Μάλτα, έχτισαν αμέσως το κάστρο και τις οχυρώσεις στη Βαλέτα, για να προστατέψουν την πρωτεύουσα από οθωμανικές επιθέσεις, ανάλογες με αυτές που είχαν αντιμετωπίσει λίγα χρόνια πριν στη Ρόδο. Τελικά οι Ιωαννίτες έμειναν στη Μάλτα, ως κυρίαρχοι, μέχρι την άφιξη του Ναπολέοντα το 1798. Ο Γάλλος αυτοκράτορας κατέλαβε τη χώρα, εύκολα και γρήγορα, καθ' οδόν προς την Αίγυπτο το 1798. Η κατάληψη όμως αυτή ήταν δόλια και καθόλου... ιπποτική. Συγκεκριμένα, ο Ναπολέων ζήτησε από τους Ιππότες, δήθεν φιλικά, να αράξει στο λιμάνι λίγες μέρες, για ανεφοδιασμό. Εκείνοι δέχτηκαν. Όταν όμως μπήκε μέσα στη Βαλέτα και τον υποδέχτηκαν οι ιππότες με τις δέουσες τιμές, εκείνος έστρεψε τα όπλα εναντίον τους... Ο διοικητής των Ιπποτών, αιφνιδιασμένος, συνθηκολόγησε και ο Ναπολέων έμεινε στη Μάλτα για λίγες μέρες, κατά τις οποίες ρήμαξε συστηματικά την κινητή περιουσία του Τάγματος και εγκαθίδρυσε δική του διοίκηση. Έπειτα έφυγε για την Αίγυπτο, αφήνοντας στη Μάλτα σημαντική στρατιωτική δύναμη. Αυτή λοιπόν είναι, εν ολίγοις, η μεσαιωνική και η νεότερη ιστορία της Μάλτας. Όμως, όπως θα μάθουμε σε αυτό το ταξίδι, τα νησιά, κατοικούνται από το 5200 π.Χ. Τα πρώτα, μεγαλιθικά, κτίσματα χρονολογούνται από το 3500 π.Χ. και προηγούνται των πυραμίδων της Γκίζας κατά χίλια χρόνια. Τη δε ονομασία, Μάλτα, μάλλον την έδωσαν οι αρχαίοι Έλληνες, οι οποίοι είχαν εδραιωμένη κυριαρχία στην περιοχή. Οι Έλληνες ονόμαζαν τη νησί, και την αρχαία πρωτεύουσά του, Μελίτη. Πρωτύτερα και οι Φοίνικες είχαν εμφανιστεί στα νησιά, στο πλαίσιο των

εμπορικών τους εξορμήσεων. Σήμερα όπως θα δούμε, πάντως, η Μάλτα μοιάζει με καρτ ποστάλ. Είναι γεμάτη με μεσαιωνικά κάστρα, μπαρόκ και αναγεννησιακά κτίρια, μικρά οθωμανικά δρομάκια, λιμανάκια με ξύλινες χρωματιστές ψαρόβαρκες και θεσπέσια φύση. Επίσης, λόγω της μακράς πολυπολιτισμικής ιστορίας της έχει μια πολύ ενδιαφέρουσα και σύνθετη παράδοση. Αυτή η παράδοση φαίνεται ακόμη και στην τοπική κουζίνα: μοιάζει με τη σικελική, αλλά έχει επίσης αραβικές, ισπανικές και γαλλικές αναφορές. Το ίδιο ισχύει και με τη μαλτέζικη γλώσσα αλλά και τη μουσική. Μεταφορά και τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας. Διανουκτέρευση στη Βαλέτα.

2η ημέρα: Βαλέτα (ξενάγηση)

Σήμερα η μέρα είναι αφιερωμένη στην πολύ ατμοσφαιρική πρωτεύουσα της Μάλτας, τη Βαλέτα, που βρίσκεται στο κετροανατολικό παράλιο του νησιού. Ολόκληρη η πόλη είναι ένα μνημείο της UNESCO. Η λέξη Βαλέτα προέρχεται από τη μαλτέζικη Μπελτ (=Πόλη). Όπως είπαμε χτίστηκε τον 16ο αιώνα και η αρχιτεκτονική της είναι μπαρόκ, αναγεννησιακή, νεοκλασική, αλλά και σύγχρονη. Βεβαίως υπέστη πολλές καταστροφές κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, οι οποίες είναι ακόμη εμφανείς. Η επίσημη ιπποτική ονομασία της πρωτεύουσας, από τον 16ο αιώνα, ήταν Ταπεινοτάτη Πόλη της Βαλέτας. Ωστόσο οι αριστοκρατικοί οίκοι της Ευρώπης, την αποκαλούσαν Λαμπροτάτη, λόγω των εντυπωσιακών φρουρίων, των αμυντικών τειχών, των τάφρων, των μπαρόκ παλατιών, των κήπων και των πολυτελών ναών. Εμείς θα ξεναγηθούμε στο ιστορικό κέντρο της πρωτεύουσας. Θα περπατήσουμε στην κεντρική οδό, που είναι γεμάτη με πολύ όμορφα καφέ, εστιατόρια και μπουτίκ. Από εκεί θα χαθούμε μέσα στα ατμοσφαιρικά στενά, με τα πανέμορφα αναγεννησιακά και μπαρόκ σπίτια και τα χρωματιστά χαγιάτια τους. Ένα βασικό αξιοθέατο της Βαλέτας είναι ο Καθεδρικός του Αγίου Ιωάννη, που χτίστηκε τον 16ο αιώνα σε μπαρόκ και αναγεννησιακό στυλ. Εντός του πολύ πλούσιου, ομολογουμένως, ναού, φιλοξενούνται 8 παρεκκλήσια καθένα από τα οποία είναι αφιερωμένο στον προστάτη άγιο των διαφορετικών τμημάτων του Τάγματος. Υπάρχει για παράδειγμα το αγγλοβουαρικό Παρεκκλήσι των Λειψάνων, το Παρεκκλήσι της Προβηγίας που είναι αφιερωμένο στον Αρχάγγελο Μιχαήλ, το Παρεκκλήσι της Γαλλίας που είναι αφιερωμένο στον Άγιο Παύλο, το Παρεκκλήσι της Ιταλίας που είναι αφιερωμένο στην Αγία Αικατερίνη. Οι αγιογραφίες του ναού ξεχωρίζουν για τη τεχνοτροπία, τη θεματική αλλά και το υψηλό καλλιτεχνικό τους επίπεδο. Για παράδειγμα εκεί βρίσκονται δύο πολύ σημαντικά έργα του Καραβάτζιο, ο Αποκεφαλισμός του Ιωάννη Βαπτιστή και ο Άγιος Ιερώνυμος. Ξεχωριστό στη Βαλέτα, είναι και το ανάκτορο του Μεγάλου Μαγίστρου. Χτίστηκε τον 16ο αιώνα, από τον Μεγάλο Μάγιστρο Ιωάννη Παριζό ντε λα Βαλέτ, ιδρυτή της Βαλέτας και ήταν πάντοτε η κατοικία του εκάστοτε κυβερνήτη. Το παλάτι είναι χτισμένο γύρω από δύο αυλές η μία εκ των οποίων φιλοξενεί ένα μεγάλο άγαλμα του Ποσειδώνα. Πολλοί από τους εσωτερικούς χώρους του είναι εικονογραφημένοι με παραστάσεις από διάφορες ιστορικές μάχες, άλλοι είναι καλυμμένοι με ταπετσαρίες που απεικονίζουν τροπικές σκηνές από περιοχές της Νότιας Αμερικής και της Καραϊβικής. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η αίθουσα του οπλοστασίου όπου εκτίθεται μία εντυπωσιακή συλλογή ιπποτικών όπλων. Πανοπλίες, ξίφη, ασπίδες και λόγχες είναι μερικά από τα εκθέματα. Το μεγαλοπρεπέστερο δωμάτιο, όμως, είναι η αίθουσα του θρόνου που είναι γεμάτη με όμορφες τοιχογραφίες και ανάγλυφα. Χαρακτηριστικό αριστοκρατικό οίκημα της εποχής που ιδρύθηκε η Βαλέτα, θεωρείται και το ανάκτορο-μουσείο Ρόκα Πίκολα, το οποίο βρίσκεται κοντά στο παλάτι του Μεγάλου Μαγίστρου. Το ανάκτορο χτίστηκε από

τον μαρκήσιο ντε Πίρο, εκδιωγμένο ιππότη από τη Ρόδο, που κατέφτασε στη Μάλτα τον 16ο αιώνα. Οι απόγονοι του ντε Πίρο εξακολουθούν να είναι οι ιδιοκτήτες και κατοικούν στο ανάκτορο. Ωστόσο κάποιο χώρο λειτουργούν και ως μουσείο. Το οίκημα διαθέτει 50 δωμάτια, καταφύγια που χρησιμοποιήθηκαν στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και μία πολύ πλούσια συλλογή έργων τέχνης, επίπλων και ασημικών, τα οποία εκτίθενται στο κοινό. Φυσικά στην ξενάγησή μας δεν θα παραλείψουμε τους φημισμένους Κήπους Μπαράκα. Βρίσκονται δίπλα από το ανάκτορο της Καστίλης, πάνω από το λιμάνι, και μέχρι το 1824 περιλαμβάνονταν στις οχυρώσεις της Βαλέτας. Εμείς θα περπατήσουμε στα κατάφυτα μονοπάτια, που είναι γεμάτα με σιντριβάνια, λουλούδια, ανθισμένους, αρωματικούς θάμνους, σκιερά δέντρα, μεταξύ των οποίων και φιστικιές. Επίσης μέσα στους κήπους βρίσκεται και μια σπουδαία συλλογή υπαίθριων γλυπτών, που αναπαριστούν όλους τους ήρωες της Μάλτας. Φτάνοντας στην άκρη, κοντά στα τείχη, θα απολαύσουμε τέλεια θέα του λιμανιού. Στο κάτω τμήμα των Κήπων Μπαράκα, βρίσκεται η Χαιρετιστήρια Πυροβολαρχία της Μάλτας. Εκεί παρατίθενται σήμερα 8 κανόνια, που βλέπουν στο λιμάνι. Η πυροβολαρχία συγκροτήθηκε τον 18 αιώνα και περιελάμβανε 18 κανόνια τα οποία εκपुरσοκροτούσαν κάθε φορά που ένα πλοίο έμπαινε μέσα στο λιμάνι. Αυτό ίσχυε μέχρι και τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Μετά τον πόλεμο τα 18 κανόνια αποσύρθηκαν από τους Βρετανούς Συμμάχους. Τα 8 κανόνια που βλέπουμε σήμερα, επανατοποθετήθηκαν το 21ο αιώνα, είναι ρεπλίκες των παλιών και εκपुरσοκροτούν κάθε πρωί στις 12 και κάθε απόγευμα στις 4 με μία ωραία τελετή. Μετά το τέλος της ξενάγησής μας θα έχουμε ελεύθερο χρόνο για χαλαρή βόλτα και καφέ στα στενά δρομάκια του ιστορικού κέντρου της Βαλέτας. Διανουκτέρευση στη Βαλέτα.

3η ημέρα: Βαλέτα - Μόστα - Ραμπάτ (Μελίτη) - Βαλέτα

Σήμερα θα κάνουμε μία ενδιαφέρουσα εκδρομή στο βόρειο τμήμα της Μάλτας, για να επισκεφτούμε δύο ακόμη σημαντικές πόλεις του νησιού. Πρώτος σταθμός μας θα είναι η Μόστα. Πρόκειται για μία μικρή και πυκνοκατοικημένη πόλη, στη βορειοκεντρική περιοχή του νησιού, η οποία σύμφωνα με τα αρχαιολογικά ευρήματα κατοικούνταν ήδη από την προϊστορική εποχή. Λίγο πριν μπούμε στην πόλη, θα δούμε μία σειρά από αιγιματικές μεγαλιθικές κατασκευές που μοιάζουν με πύλες. Αυτές οι κατασκευές είναι περίπου χίλια χρόνια αρχαιότερες των Πυραμίδων της Αιγύπτου. Από τα νεότερα αξιοθέατα, όμως, της Μόστα, ξεχωρίζει η Ροτούντα, η βασιλική του 19ου αιώνα, που έχτισαν εθελοντικά οι ενορίτες, η οποία είναι αφιερωμένη στην Κοίμηση της Θεοτόκου. Η Ροτούντα σχεδιάστηκε από τον γάλλο αρχιτέκτονα, κάτοικο της Μόστα, Τζιόρτζιο Γκρονιέ ντε Βασέ και έχει τον 3ο μεγαλύτερο τρούλο του κόσμου χωρίς κολώνες. Είναι αντίγραφο του ρωμαϊκού τρούλου στο Πάνθεον της Ρώμης. Η κατασκευή της από τους ενορίτες κράτησε 27 χρόνια. Ο τρούλος βομβαρδίστηκε στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, ενώ η εκκλησία ήταν γεμάτη με κόσμο, αλλά δεν καταστράφηκε. Στον ναό υπάρχει ρεπλίκα των θραυσμάτων της βόμβας που χτύπησε πάνω στον τρούλο και ανατινάχθηκε. Μετά τη Μόστα, θα συνεχίσουμε βορειοδυτικά, για τον επόμενο σταθμό μας, τη Ραμπάτ. Η Ραμπάτ είναι χτισμένη στην περιοχή της Παλιά Πόλης της Μάλτας, η οποία ήταν η πρωτεύουσα του νησιού από την αρχαιότητα ως τον μεσαίωνα και πριν την έλευση των Ιωαννιτών Ιπποτών. Πρόκειται για την αρχαία Μελίτη. Η Μελίτη, κατοικούνταν από την εποχή του Χαλκού και το 218 π.Χ. πέρασε στη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία. Εν συνεχεία έγινε τμήμα της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, αλλά το 870, κατελήφθη από τους Άραβες της Τυνησίας και καταστράφηκε ολοσχερώς. Οι Άραβες

έχτισαν μια καινούργια πόλη, πάνω στα ερείπια της ρωμαϊκής και την ονόμασαν Μεδίνα. Σήμερα, στα περίχωρα της Ραμπάτ, βρίσκεται ο αρχαιολογικός χώρος της Μελίτης. Ραμπάτ, σημαίνει προάστιο στα αραβικά, και αυτή η ονομασία δόθηκε στην πόλη επειδή είναι χτισμένη λίγο έξω από τη Μεδίνα. Το πιο καλοδιατηρημένο μνημείο στη Μεδίνα (πρώην Μελίτη) είναι η Ρωμαϊκή Έπαυλη, στην οποία έχουν σωθεί εντυπωσιακά ψηφιδωτά ελληνιστικού στυλ, αγάλματα των αυτοκρατόρων της Ρώμης, οικοσκευή και άλλα αντικείμενα καθημερινής χρήσης. Οι τεχνοτροπίες των ψηφιδωτών, του περιστυλίου και των αγαλμάτων, θυμίζουν αυτές τις Πομπηίας. Η έπαυλη χτίστηκε τον 1ο αιώνα και κατοικήθηκε ως και τον 2ο. Εν συνεχεία, τον 11ο αιώνα μετατράπηκε σε αραβικό νεκροταφείο. Στις ανασκαφές ανακαλύφθηκαν 245 αραβικοί τάφοι. Ένα άλλο σημαντικό αξιοθέατο της Ραμπάτ, πέρα από την αρχαία Μελίτη, είναι οι Ρωμαϊκές Κατακόμβες του Αποστόλου Παύλου και της Αγίας Αγάθης. Αυτές κατασκευάστηκαν ως νεκροταφείο, διότι επί Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας θεωρούνταν ανθυγιεινό οι νεκροί να θάβονται στην πόλη. Οι Κατακόμβες δεν λειτούργησαν ποτέ ως καταφύγιο των καταδιωκόμενων πιστών, παρά μόνο ως ρωμαϊκό νεκροταφείο. Έχουν ανασκαφεί 500 τάφοι, κυρίως παιδικοί. Υπάρχουν ξεχωριστά τμήματα, για την ταφή των χριστιανών, των ειδωλολατρών και των εβραίων. Οι δε τοίχοι κοσμούνται με εντυπωσιακές τοιχογραφίες. Επίσης σώζεται η Τράπεζα της Αγάθης, ένας ξεχωριστός χώρος μέσα στις κατακόμβες με χτιστό στρογγυλό τραπέζι και χτιστό κυκλικό καναπέ που περιβάλλει το τραπέζι. Πιστεύεται ότι ο χώρος αυτός χρησιμοποιούνταν για γεύματα προς τιμήν των νεκρών. (Η είσοδος στις Κατακόμβες του Αποστόλου Παύλου δεν περιλαμβάνεται) Μετά τη Ραμπάτ θα επισκεφτούμε το γειτονικό Εθνικό Πάρκο Τα΄ Κάλι. Το πάρκο αναπτύσσεται στις πρώην εγκαταστάσεις των αεροπορικών βάσεων της RAF. Εκεί σήμερα υπάρχει το Μουσείο της Αεροπορίας, τα κτίρια των βάσεων, ένα αμφιθέατρο, το Στάδιο της Εθνικής Ποδοσφαιρικής Ομάδας της Μάλτας, η Αμερικανική Πρεσβεία, ένας μεγάλος κήπος, μία μεγάλη αγορά φρούτων και λαχανικών και πολλά εργαστήρια τεχνιτών που κατασκευάζουν χειροτεχνήματα για τα οποία φημίζεται η χώρα, όπως αντικείμενα από φυσητό γυαλί, δαντέλες και κοσμήματα. Αφού περιηγηθούμε μέσα στο ιδιότυπο αυτό πάρκο, θα επιστρέψουμε στη Βαλέτα, όπου θα έχουμε αρκετό χρόνο για χαλαρές βόλτες μέσα στην πόλη. Διανυκτέρευση στη Βαλέτα.

4η ημέρα: Βαλέτα - νησί Γκόζο - Βαλέτα

Σήμερα θα κάνουμε μία ημερήσια εκδρομή με φεριμπότ στο νησί Γκόζο, το οποίο ανήκει στη Δημοκρατία της Μάλτας. Είναι το βορειότερο νησί του συμπλέγματος. Στο νησί Γκόζο τα αξιοθέατα είναι πολλά και εξαιρετικά ενδιαφέροντα. Ξεκινάμε με τον μεγαλιθικό ναό Τζγκαντία (3700 π.Χ.), ένα μνημείο παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO. Συνεχίζουμε με τον ρωμαιοκαθολικό μπαρόκ ναό του 1678, τη Ροτούντα του Αγίου Ιωάννη του Βαπτιστή - η θέα από τον τρούλο κόβει την ανάσα. Κάνουμε μία ακόμη θρησκευτική στάση στη Βασιλική της Αγίας Παρθένου του Τα΄ Πινού (1575). Και μετά πάμε μια βόλτα στο μεσαιωνικό Καστέλο το οποίο βρίσκεται στην πρωτεύουσα του Γκόζο, τη Βικτόρια, και λειτουργούσε για αιώνες ως Ακρόπολη. Το κάστρο ανακαινίστηκε πρόσφατα και είναι εντυπωσιακό. Ακολουθούν οι Αλυκές που κατασκευάστηκαν από τους αρχαίους Ρωμαίους, στο ψαροχώρι Μάρσαλφορν, πάνω στα τερκουάζ νερά της παραλίας, και θεωρούνται το διασημότερο αξιοθέατο του νησιού. Επίσης ξεχωρίζει ο πύργος Ντουείρα που χτίστηκε το 1652, ως παρατηρητήριο, κατ' εντολήν του Μεγάλου Μαγίστρου των Ιωαννιτών Ιπποτών, Τζιοβάνι Πάολο Λάσκαρη,

και σήμερα διατηρείται σε εξαιρετική κατάσταση. Είναι ένας από τους 10 διάσημους Πύργους του Λάσκαρη. Εκεί κοντά βρίσκεται και το λεγόμενο Γαλάζιο Παράθυρο, μια βραχώδης αψίδα ύψους 100 μέτρων μέσα στη θάλασσα. Το τοπίο είναι μαγικό και εξαιρετικά δημοφιλές. Και για το τέλος αφήνουμε την απολαυστική χαλάρωση στην ακτή Ράμλα με τη χρυσοκόκκινη άμμο και τα κρυστάλλινα νερά. Εκεί βρίσκεται η Σπηλιά της Καλυπούς - αυτή την άμμο υποτίθεται πως κάποτε την πάτησε ο Οδυσσέας... Μετά την ολοκλήρωση της ξενάγησής μας στο Γκόζο θα επιστρέψουμε στη Βαλέτα όπου θα έχουμε ελεύθερο χρόνο για ξεκούραση. Διανυκτέρευση στη Βαλέτα.

5η ημέρα: Βαλέτα - Αθήνα

Χρόνος για τις τελευταίες βόλτες σήμερα το πρωί στη Βαλέτα (check-out στις 11:00) για να... συλλέξουμε τις τελευταίες αναμνήσεις από το ταξίδι μας στη Μάλτα. Στη συνέχεια, έγκαιρη μετάβαση στο αεροδρόμιο και επιβίβαση στην πτήση επιστροφής μας στην Αθήνα.

Περιλαμβάνονται

- Αεροπορικά εισιτήρια Αθήνα-Μάλτα με πτήσεις της Aegean.
- 4 διανυκτερεύσεις στο ξενοδοχείο 4* Golden Tulip Vivaldi.
- Πρωινό καθημερινά
- Μεταφορές από/προς το αεροδρόμιο της Μάλτας.
- Έλληνας αρχηγός-συνοδός του γραφείου μας.
- Εκδρομές, περιηγήσεις, ξεναγήσεις όπως αναγράφονται στο πρόγραμμα.
- Εισιτήριο για το πλοίο για το νησί Γκόζο.
- Ασφάλεια αστικής ευθύνης.

Δεν περιλαμβάνονται

- Φόροι αεροδρομίων και καυσίμων **€259**
- Φιλοδωρήματα, αχθοφορικά, eco tax 1 € το δωμάτιο την ημέρα στο ξενοδοχείο.
- Είσοδοι σε αξιοθέατα , μουσεία κ.λ.π.
- Βαρκάδες εκτός από το φέρυ για το νησί Γκόζο
- Ότι δεν αναφέρεται ρητά στο πρόγραμμα ή αναφέρεται ως προαιρετικό ή προτεινόμενο.

Τιμή κατ' άτομο σε δίκλινο	399€
Τιμή σε μονόκλινο	599€
Φόροι αεροδρομίων, επίναυλος καυσίμων	259€

- Τηλέφωνο: 2742020555
- Email: lias.travel@gmail.com